

“O‘TKIR ODONTOGEN OSTEOMIYELIT VA OSTEOFLEGMONALARKOMPLEKS DAVOSI UCHUN ULTRATOVUSH TEKSHIRUVINING ROLI”

EMU University,
‘Stomatologiya’ yo‘nalishlari bo‘yicha’
Magsitratura talabsi - Fasixiddinov R. K.
remixdentist@gmail.com

Ilmiy rahbar: Jurayev B. N.

Dolzarbli: O‘tkir odontogen osteomiyelit va yuz-jag‘ osteoflegmonalari og‘ir infeksiyalardir. Agar kech tashxis qo‘yilsa, asoratlarga olib kelishi, davosi murakkablashishi mumkin. Diagnostika usullarining aniqligi va tezligi davolash natijasini sezilarli darajada belgilaydi. An‘anaviy usullar (klinik belgilari, laboratoriya ko‘rsatkichlari, rentgen, KT/MR) vaqt va resurs talab qiladi; ba‘zida yumshoq to‘qimalardagi o‘zgarishlar yetarlicha ko‘rinmay qoladi. Ultrasonografiya (USG) yumshoq to‘qimalarni ko‘rish, absess yoki flegmona mavjudligini aniqlashda tez yordamchi vosita bo‘lishi mumkin.

Maqsad: O‘tkir odontogen osteomiyelit va yuz-jag‘ osteoflegmonalarida ultratovush tekshiruvining diagnostik qiymatini o‘rganish, USG natijalarining terapiya (jarrohlik aralashuvi, drenaj, antibiotik davosi) rejasini tuzishda roli va samaradorligini tahlil qilish.

Adabiy ko‘rib chiqish.

Ultrasonografiyaning umumiy diagnostik imkoniyatlari. Osteomiyelitda USG yumshoq to‘qimalardagi absess, subperiostal suyuqlik to‘planishi, periostal ko‘tarilish, shilliq to‘qima shishishi va qon tomir o‘zgarishlarini (color Doppler) aniqlay oladi. USG rentgen tasvirlarida ko‘rinmaydigan o‘zgarishlarni oldinroq aniqlash imkonini beradi.

Чекловлар. USG suyak ichidagi (medullary) o'zgargan qismni to'liq ko'ra olmaydi, kortikal o'zgarishlar uchun MR yoki KT kerak. Operator va uskunaning texnik darajasi diagnostik aniqlikka ta'sir qiladi.

USG va boshqa tasvirlash usullari bilan solishtirma tahlil. MR eng yaxshi yumshoq to'qima va suyak iligini ko'rsatadi, lekin qimmat va kam joylarda mavjud. Rentgen — suyakning mineral yo'qotilishi yoki destruksiyasi kech bosqichlarda ko'rinadi.

Maxsus odontogen holatlardagi USG qo'llanilishi. Yuz-jag' sohasidagi infeksiyalar: absess va flegmona farqlashida USG foydali. Masalan: "Role of ultrasonography in differentiating facial swellings of odontogenic origin" maqolasida klinik tekshiruv + USG orqali absess yoki flegmona yoki sellyulit (cellulitis) holatini aniqlashga urinilgan. Odontogen yirik sinus trakti (cutaneous sinus tract) holatlarida yuqori chastotali ultratovush trakti kengayishini va suyak bilan aloqasini aniqlaydi.

Metodologiya. Tadqiqot dizayni: retrospektiv yoki perspektiv klinik-tadqiqot, yuz-jag' infeksiyasi bilan kasallangan bemorlar guruhi (odatda osteomyelit + flegmona yoki absess komponenti bo'lganlar).

Natijalar USG subperiostal kolleksiyalarni va yumshoq to'qimalardagi suyuqlik to'planishini erta bosqichda aniqlaydi. USG + klinik + laboratoriya ko'rsatkichlari yordamida jarrohlik aralashuvining zarurligi aniqlanishi mumkin (absess yo'q-sellyulit farqlashi). USG diagnostik sezuvchanligi (sensitivity) va spesifikligi (specificity) yuqori bo'ladi, ba'zi hollarda MR-ga ehtiyoj kamayadi.

Xulosa. Odontogen osteomyelit va yuz-jag' sohasidagi osteoflegmonalari kompleks davosida ultrasonografiya yordamchi diagnostik usul sifatida muhim ahamiyatga ega. U yumshoq to'qimalardagi yallig'lanish va suyuqlik to'planishini erta aniqlab, absess yoki flegmonani farqlash hamda davolash jarayonini tezlashtirishga xizmat qiladi.